Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	16C/58/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1114208889
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Doricová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2014:1114208889.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred samosudkyňou JUDr. Zuzanou Doricovou v právnej veci navrhovateľa: Z. Z., H. XX.XX.XXXX, C. N. T.L. XXXX/XX, XXX XX C. v zastúpení JUDr. Lubomír Müller, advokát, Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5, Česká republika proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, 813 11 Bratislava o zaplatenie nemajetkovej ujmy 24.000,- eur takto

r o z h o d o l :

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 14.600,- eur a na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Lubomír Müller, advokát vedený v Č., S. S. - L. Č. Z. Č.. XXXXXXXXX/XXXX, SWIFT: L., IBAN: L. náhradu trov konania vo výške 20,00 eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.240,20 eur, všetko spolu do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd návrh vo zvyšku zamieta.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 24.03.2014 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 24.000,- eur a náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu.
Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 29.11.1960 sp. zn. 1T 25/60 bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenie služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. a bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 2 rokoch nepodmienečne a trest bol vykonaný v celom rozsahu. Uznesením Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 2 Rtv 37/91 zo dňa 17.07.1991 bol rozsudok sp. zn. 1T 25/60 zo dňa 29.11.1960 zrušený vo výroku o treste. Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 2 Rtv 37/91 zo dňa 14.08.1991 bolo pri nezmenenom výroku o vine upustené od potrestania. Navrhovateľ bol čiastočne odškodnený ako to vyplýva z oznámenia Federálneho ministerstva obrany č. RTr 2076/91 zo dňa 11.09.1992. Navrhovateľ nakoľko sa cítil úplne nevinný požiadal o obnovu konania, ktorá bola uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 4Nt/22/2012 zo dňa 24.01.2013 povolená a boli zrušené všetky doposiaľ právoplatné rozhodnutia. Uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 41Tv/1/2013 zo dňa 15.04.2013 bolo trestné stíhanie navrhovateľa zastavené, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.
Podaním zo dňa 23.09.2013 požiadal navrhovateľ o dodatočné odškodnenie a zadosťučinenie a Ministerstvo spravodlivosti SR dňa 11.02.2014 priznalo dodatočné odškodnenie vo výške 6,70 eur a zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy odmietlo priznať.
-Navrhovateľ ďalej uviedol, že vo veci neprebehlo konanie podľa zákona č. 119/1990 Zb., ale k zrušeniu odsudzujúceho rozsudku došlo cestou obnovy konania a teda tvrdenie, že zákon č. 119/1990 Zb. odškodnenie nemajetkovej ujmy neupravuje je úplne bezvýznamné. Každý kto bol nezákonne trestne stíhaný má nárok na zadosťučinenie za nemajetkovú ujmu, pokiaľ k rehabilitácii

- zrušeniu odsudzujúceho rozsudku, došlo po 18.03.1992, teda po dni kedy sa stal Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd pre Československú republiku záväzný. Vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy navrhovateľ uviedol, že je potrebné vychádzať z princípu primeranosti a poukázal na zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu ČR zo dňa 08.02.2012 v zmysle, ktorého je primeraná čiastka zadosťučinenie 500,- až 1.500,- Kč za jeden deň väznenia t.j. cca 19,- eur až 57 eur za deň. Podľa navrhovateľa jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 24.000,- eur je mierny, vzhľadom k tomu, že bol v mladosti vystavený potupnému zbaveniu osobnej slobody a nezákonnosť uväznenia bola uznaná až po viac ako 50 rokoch

Odporca sa k návrhu navrhovateľa vyjadril písomne a žiadal návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť. Odporca uviedol, že neuznáva právny nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 24.000,- eur uplatnenú z titulu právoplatného zastavenia trestného stíhania navrhovateľa pre trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách, nakoľko zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii a ani zákon č. 58/1969 Zb. takéto odškodnenie neupravuje. Právny titul k priznaniu nemateriálnej ujmy nie je daný ani podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR, článku 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a ani podľa článku 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
Odporca zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co 85/2011-92 zo dňa 29.11.2011, v ktorom sa uvádza, že hoci zákon č. 119/1990 Zb. v § 23 ods. 1 uvádza len demonštratívny výpočet položiek na odškodnenie a teda nárok na náhradu nemajetkovej ujmy výslovne neupravuje, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahradzovať činnosť zákonodarcu a priznať iné nároky než platné právne predpisy priznávajú fyzickým osobám, pretože by tým prekročil hranice deľby moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzenou v Ústave SR.

Súd vo veci vykonal dokazovanie prednesmi právneho zástupcu navrhovateľa a povereného zástupcu odporcu, oboznámil sa s listinnými dokladmi - rozsudok Vojenského obvodového súd prešov sp. zn. 2Rtv-37/91 zo dňa 14.08.1991, oznámenie Federálneho ministerstva obrany , Správa vojenských soudu Čj. Rtr 2076/91 zo dňa 11.09.1992, uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 4Nt/22/2012 zo dňa 24.01.2013, uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 41Tv/1/2013 zo dňa 15.04.2013, žiadosť navrhovateľa o dodatočné odškodnenie z 23.09.2013, rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR Č. 42958/2013-1531/14 zo dňa 11.02.2014a ostatný obsah spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ bol rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1T 25/60 zo dňa 29.11.1960 uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenie služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. a bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 2 rokoch nepodmienečne a trest bol vykonaný v celom rozsahu.
Navrhovateľ trest vykonal v dobe od 09.12.1960 do 10.11.1962, kedy bol prepustený, s tým, že v čase od 10.11.1960 do 10.11.1960 bol vo väzbe.
Táto skutočnosť vyplýva z oznámenia Federálneho ministerstva obrany, Správa vojenských soudu Čj. Rtr 2076/91 zo dňa 11.09.1992 a nebola medzi účastníkmi sporná.

Vojenský obvodový súd Prešov rozsudkom sp. zn. 2Rtv-37/91 zo dňa 14.08.1991
v zmysle zákona č. 119/190 Zb. rozhodol, že u navrhovateľa pri nezmenenom výroku o vine z rozsudku VOS Prešov 1T-25/60 zo dňa 29.11.1960, ktorým bol uznaný vinným z trestného činu nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona sa upúšťa od potrestania podľa § 24 ods. 1 písmeno a), ods. 2 Trestného zákona s tým, že sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený.
Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.08.1991.
Oznámením Federálneho ministerstva obrany, Správa vojenských soudu Čj. Rtr 2076/91 zo dňa 11.09.1992 bolo navrhovateľovi oznámené stanovisko v súvislosti s jeho žiadosťou o odškodnenie podľa zákona č. 119/90 Zb. o súdnej rehabilitácii.
Navrhovateľovi bolo oznámené, že je účastný na rehabilitácii podľa zákona č. 119/90 Sb. a bolo mu priznané odškodnenie spolu vo výške 64.035,- Kč, ktoré pozostávalo z odškodnenia za stratu na zárobku vo výške 60.000,- Kčs, za náklady väzby vo výške 580,- Kčs, za náklady výkonu trestu vo výške 3.455,- Kčs. Navrhovateľovi bolo zároveň oznámené, že vzhľadom k tomu, že nebol rehabilitovaný úplne nemá nárok na odškodnenie za náklady trestného konania a prípadne obhajoby.

Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 4Nt/22/2012 zo dňa 24.01.2013 vo veci návrhu na povolenie obnovy konania v trestnej veci navrhovateľa bola podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku povolená

obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom Vojenského obvodového súdu prešov sp. zn. 2Rtv 37/91 zo dňa 14.08.1991a podľa § 400 ods. 1 Trestného poriadku bol zrušený výrok o vine uloženej rozsudkom Vojenského obvodového súdu prešov sp. zn. 1T 25/60 zo dňa 29.11.1960 a výrok o treste uložený rozsudkom Vojenského obvodového súd Prešov sp. zn. 2Rtv-37/91 zo dňa 14.08.1991 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej zrušením došlo stratili podklad.
Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.03.2013.

Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 41Tv/1/2013 zo dňa 15.04.2013 bolo podľa § 241 ods. 1 písmeno c) Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie obvineného Michala Mišove, na ktorého bola podaná dňa 18.11.1960 obžaloba vojenského obvodového prokurátora prokuratúra Prešov sp. zn. OPv 288/60 pre trestný čin nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. na tom skutkovom základe, že v úmysle trvalo sa vyhnúť výkonu vojenskej činnej služby, nenastúpil v zmysle povolávacieho rozkazu, ktorý odoprel prevziať dňa 1. novembra 1960 k výkonu základnej služby a neučinil tak ani do 24 hodín, po uplynutí lehoty stanovenej v povolávacom rozkaze, odvolávajúc sa ako príslušník sekty svedkovia Jehovovi na svoje náboženské presvedčenie, ktoré mu nedovoľuje vykonávať vojenskú službu, pretože zanikla trestnosť činu.
Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2013.

Navrhovateľ podaním doručeným Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 23.09.2013 požiadal o dodatočné odškodnenie a žiadal náhradu nákladov trestného konania (6,70 eur), náhradu nákladov obhajoby (podľa dokladov zo spisu) a zadosťučinenie za nespravodlivé väznenie vo výške 24.000,- eur.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodnutím o dodatočnom odškodnení Č. 42958/2013-1531/14 zo dňa 11.02.2014 priznalo navrhovateľovi podľa § 23 ods. 1 písmeno c) Zákona č. 119/1990 Zb. odškodnenie v sume 6,70 eur ako náhradu trov trestného konania v paušálnej výške. Vo vzťahu k uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 24.000,- eur navrhovateľovi oznámilo, že túto náhradu nemožno priznať podľa § 23 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.
Podľa § 27 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Zákon č. 514/2003 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júla 2004 a navrhovateľ sa domáhal náhrady škody v dôsledku rozsudku Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1T/25/60 zo dňa 29.11.1960, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenie služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. a bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 2 rokoch nepodmienečne. Náhrady nemajetkovej ujmy sa navrhovateľ domáhal z dôvodu nezákonného väznenia za obdobie od 10.11.1960 do 10.11.1962. Rozhodnutie o odsúdení navrhovateľa bolo vydané pred nadobudnutím účinnosti Zákona č. 514/2003 Z.z.. a preto súd posudzoval nárok navrhovateľa podľa ustanovení Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č.58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č.58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 6 ods. 1 Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste má voči štátu ten, na kom bol úplne alebo čiastočne vykonaný trest, ak v neskoršom konaní bol spod obžaloby oslobodený alebo ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené.

Podľa § 6 ods. 2 Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom právo na náhradu škody má i ten, kto bol v neskoršom konaní odsúdený na miernejší trest, než ktorý bol na ňom vykonaný na podklade zrušeného rozsudku.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo
spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Podľa § 10 Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 20 Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.

V prípade náhrady škody uplatnenej podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom ide o prípad objektívnej zodpovednosti štátu za škodu bez ohľadu na zavinenie. Štát sa pri splnení podmienok nemôže zbaviť povinnosti nahradiť škodu.
Podľa citovaných ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. za súčasného splnenia troch podmienok
1. existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, 2. nezákonné rozhodnutie orgánu štátu, 3. príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

Jedným z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o treste je preukázanie, že trest bol vykonaný a trestné stíhanie bolo zastavené.

V konaní bolo preukázané, že uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 41Tv/1/2013 zo dňa 15.04.2013 bolo podľa § 241 ods. 1 písmeno c) Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie navrhovateľa zanikla trestnosť činu.
Navrhovateľ v súvislosti s trestným stíhaním bol odo dňa 10.11.1960 do 09.12.1960 vo väzbe, ktorá sa mu započítala do trestu odňatia slobody na ktorý bol odsúdený a vo výkone trestu odňatia slobody bol následne nepretržite až do dňa 10.11.1962.
V konaní bolo tiež preukázané, že navrhovateľ sa podaním doručeným Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 23.09.2013 domáhal uspokojenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody. Žiadosti navrhovateľa nebolo vyhovené.
Navrhovateľ splnil zákonnú podmienku pre uplatnenie nároku na súde v zmysle vyššie citovaných ustanovení

Navrhovateľ sa v konaní domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti v vykonaným trestom a to vo výške 24.000,- eur. Uplatnenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy navrhovateľ odôvodnil tým, že pri stanovení jej výšky vychádzal z princípu primeranosti a z zjednocujúceho stanoviska Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 08.02.2012 v zmysle, ktorého je primeraná čiastka zadosťučinenia 500,- Kč až 1.500,- Kč za jeden deň väznenia t.j. cca 20,- až 60,- eur za deň. Navrhovateľ bol vo väzení 2 roky a žiadal 1.000,- eur za každý mesiac väznenia.

Podľa Čl.5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:
a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;
b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;
c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;
d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;
e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;
f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Podľa Čl.5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

Podľa Čl.154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa Čl.46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom je zákonom špeciálnym a upravuje podmienky vzniku zodpovednosti a rozsah náhrady, ktorá sa odškodňuje. Podľa tohto zákona nie je možné poskytnúť náhradu nemajetkovej ujmy ako náhradu škody.

V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 177/2005 zo dňa 31. mája 2007 nárok na náhradu škody za predchádzajúce nezákonné pozbavenie osobnej slobody zaručuje nielen vnútroštátna úprava, ale aj článok 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podmienkou na odškodnenie v zmysle článku 5 ods. 1 a 5 Dohovoru je porušenie niektorého ustanovenia článku 5 ods. 1 až 4 Dohovoru, alebo, že pozbavenie osobnej slobody je v rozpore s vnútroštátnym právom. Predpokladom nároku je vznik škody v príčinnej súvislosti s namietaným porušením článku 5 Dohovoru, pričom škodou sa rozumie tak škoda materiálna, ako aj nemateriálna pričom článok 5 ods. 5 Dohovoru je nutné aplikovať prednostne pred zákonom.

Súd teda v súvislosti s uplatneným nárokom navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody navrhovateľom aplikoval Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v zmysle čl. 5 ods. 5 Dohovoru a priznal navrhovateľovi právo na náhradu nemajetkovej ujmy. V zmysle citovaného čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru má každý právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a každý kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanovením tohto článku má nárok na odškodnenie. Podmienkou práva na odškodnenie je porušenie niektorého ustanovenia čl. 5 ods. 1 až 4 Dohovoru, alebo skutočnosť, že k pozbaveniu osobnej slobody došlo v rozpore s vnútroštátnym právom. Ako už súd uviedol vo veci je daná zodpovednosť štátu za spôsobenú škodu rozhodnutím o výkone trestu odňatia slobody, nakoľko v konaní bolo jednoznačne preukázané, že navrhovateľ bol na základe rozhodnutia súdu vo väzbe od 10.11.1960 do 09.12.1960 a následne nepretržite vo výkone trestu odňatia slobody do 10.11.1962, keď vykonaná väzba sa navrhovateľovi do trestu odňatia slobody (navrhovateľ bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov) započítala.
Trestné stíhanie navrhovateľa v dôsledku, ktorého trest odňatia slobody vykonal bolo právoplatne zastavené.

Navrhovateľom označené konanie - vykonaný trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov, keď trestné stíhanie navrhovateľa bolo následne zastavené, podľa názoru súdu možno považovať za konanie objektívne spôsobilé privodiť ujmu na právach navrhovateľa.
V prejednávanom prípade došlo k porušeniu práv navrhovateľa v dôsledku, ktorých mu preukázateľne bola spôsobená nemajetková ujma.

Súd za stavu keď ustálil, že navrhovateľ má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy sa zaoberal s uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy.
Navrhovateľ si uplatnil nemajetkovú ujmu vo výške 24.000,- eur.

Navrhovateľ bol pozbavený osobnej slobody od 10.11.1960 do 10.11.1962 čo predstavuje 24 mesiacov a teda 730 dní.
Podľa navrhovateľom uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy v sume 24.000,- eur táto predstavuje za deň pozbavenia osobnej slobody sumu 32,88 eur (24.000,00 eur : 730 dní)
Súd však považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20,00 eur za 1 deň pozbavenia osobnej slobody a to i vzhľadom na odôvodnenie navrhovateľa v súvislosti s výškou v iných obdobných sporoch ako i v porovnaní, s výškou nemajetkovej ujmy, ktorá je poskytovaná za každý deň odňatia slobody i v iných štátoch Európskej únie (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 2357/2010).
Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol.

Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takejto nemajetkovej ujmy, ktorá navrhovateľovi vznikla a aspoň týmto spôsobom, ktorý môže prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Je nepochybné, že výkon väzby a trestu odňatia slobody v dôsledku, ktorého sa navrhovateľ náhrady nemajetkovej ujmy domáhal, predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život, zasahujú do súkromného života, do jeho cti a dobrej povesti a je spôsobilý okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 17 ods. 1 Ústavy SR obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje článok 19 ods. 1 a 2 Ústavy SR.
Výkonom väzby a trestu odňatia slobody u navrhovateľa došlo k obmedzeniu jeho súkromného a rodinného života, k odčleneniu navrhovateľa od jeho najbližších a táto skutočnosť neodvratne zasiahla aj do jeho osobného a spoločenského života. Rozhodnutím o výkone trestu odňatia slobody a trvaním samotného trestu bol navrhovateľ obmedzovaný vo svojom pohybe, v kontakte s blízkymi osobami a známymi.

Vo vzťahu k tvrdeniu odporcu, že zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii odškodnenie náhradou nemajetkovej ujmy neupravuje a nie je možné ho posúdiť ani podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko Dohovor sa nemôže vzťahovať na okolnosti, ku ktorým došlo pred 18.03.1992 teda pred dňom kedy sa Dohovor stal pre Slovenskú republiku záväzný súd uvádza, že nárok navrhovateľa na odškodnenie a teda i nemajetkovú ujmu vznikol až rozhodnutím Okresného súdu Prešov sp. zn. 41Tv/1/2013 zo dňa 15. apríla 2013, ktorým bolo po povolení obnovy konania, trestné stíhanie navrhovateľa pre trestný čin nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. zastavené. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2013, teda v čase kedy Dohovor bol pre Slovenskú republiku už záväzný. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ak právna úprava umožňovala nahradiť len škodu majetkovú je povinnosťou súdu v súvislosti s ochranou práv jednotlivca aplikovať čl. 5 ods. 5 Dohovoru.

Súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na Nález Ústavného súdu Českej republiky IV. ÚS 500/2013 zo dňa 05.11.2013, ktorý sa týka obdobnej veci podľa, ktorého v prípade, ktorý nastal v súvislosti s rehabilitáciou väznených osôb v dobe neslobody podľa zákona č. 119/1990 Zb. vzniklo právo väznenej osobe na odškodnenie až právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bola vyslovená účasť osoby na súdnej rehabilitácii, keď s ohľadom na povahu nároku táto nemohla požiadať o nemajetkové odškodnenie a to až do vyslovenia jej účasti na súdnej rehabilitácii a preto treba vychádzať z toho, že je potrebné uprednostniť právo na ochranu práv a aplikovať čl. 5 ods. 5 Dohovoru.

Sumarizáciou uvedeného je potom zrejmé, že uplatnený nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o treste je nutné posudzovať podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru a to bez ohľadu

ku skutočnosti, že k vydaniu nezákonného rozhodnutia o uložení trestu odňatia slobody došlo pred účinnosťou Dohovoru pre Slovenskú republiku.

Podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a priznal navrhovateľovi plnú náhradu trov konania, pretože navrhovateľ mal neúspech v časti nároku na zaplatenie príslušenstva, čo súd posúdil ako neúspech navrhovateľa v pomerne nepatrnej časti a v časti náhrady nemajetkovej ujmy rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu.
Súd navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 20,- eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.240,20 eur.

Trovy konania v sume 20,- eur pozostávajú z trov na zaplatenom súdnom poplatku za návrh na začatie konania.
Trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v sume 1.240,20 eur pozostávajú z
- 1 úkonu právnej služby á 300,35 eur účtovaný zo substrátu 14.600,- eur podľa § 13 ods. 1, § 16 ods. 1 písmeno a Vyhlášky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb účinnej do 31.12.2004 (spolu 300,35eur)
- prevzatie veci a príprava právneho zastúpenia zo dňa 16.06.2004
- 3 úkonov právnej služby á 303,74 eur účtované zo substrátu 14.600,- eur podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písmeno b, d Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (spolu 911,22 eur)
- podanie návrhu vo veci samej dňa 24.03.2014
- písomné podanie vo veci samej doručené súdu dňa 21.07.2014
- účasť na pojednávaní dňa 27.11.2014
- 4 x paušálna suma náhrad a výdavkov účtované podľa § 16 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (spolu 28,63 eur)
- 1 x v roku 2004 á 4,51eur (136,- Sk)
- 3 x v roku 2014 á 8,04 eur

Súd pri vyčíslení náhrady trov za právne zastúpenie navrhovateľa vychádzal z ich vyúčtovania právnym zástupcom navrhovateľa, ktorý vyúčtoval trovy právneho zastúpenia navrhovateľa na pojednávaní konanom dňa 27.11.2014 v sume .1.512,72 eur, keď účtoval 4 úkony právnej služby á 370,14 eur (zo substrátu 24.000,- eur) - prevzatie a príprava veci, podanie návrhu, písomné vyjadrenie vo veci samej, účasť na pojednávaní dňa 27.11.2014, režijný paušál 4 x á 8,04 eur za rok 2014.

Súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v uplatnenej výške, keď priznal náhradu za 1 úkon právnej služby z priznanej sumy 14.600,- eur a za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 300,35 eur a paušálnu náhradu v sume 4,51 eur, nakoľko z preloženej plnej moci vyplýva, že k prevzatiu veci došlo dňa 16.06.2004.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Súd podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi prisúdenú náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľky JUDr. Lubomíra Müllera, advokáta, ktorý požiadal o úhradu trov konania a trov právneho zastúpenia na účet vedený v Č., S. S. - L. Č. Z. č. XXXXXXXXX/XXXX, SWIFT: L., IBAN: L..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.
Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona